

Sygn. akt V CSK 18/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa S. A.

przeciwko D. G.

o ustalenie nieważności umowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 czerwca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt I ACa 306/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której

rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Skarżąca, powołując się na występowanie zagadnienia prawnego, wniosła o wyjaśnienie, czy strona ma interes prawny w ustaleniu, na podstawie art. 189 k.p.c., nieważności umowy zawartej w formie aktu notarialnego w sytuacji, gdy przysługuje jej roszczenie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (art. 10 u.k.w.h.). W uzasadnieniu wniosku autor skargi kasacyjnej przedstawił wywód prawny, powołał się na rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych w tej kwestii. Skarżący ma rację co do tego, że judykatura nie zajmuje w przedstawionej kwestii jednolitego stanowiska. Nie jest jednak wystarczające powołanie się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jedynie na tezy orzeczeń, bez odniesienia się do stanów faktycznych, w jakich orzeczenia te zapadły oraz do przedstawionej w nich argumentacji prawnej. Rozstrzygnięcie sprawy nie przyczyni się do osiągnięcia jednolitości orzecznictwa, bowiem musiałoby się sprowadzić do przyjęcia jednej z możliwych wykładni pojęcia interesu prawnego, a tym samym nie miałoby waloru

ogólnego, lecz zostałyby wydane w interesie prywatnym, a temu rozpoznanie skargi kasacyjnej nie służy.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Skarżąca nie przedstawiła przekonującego uzasadnienia, którym wykazałaby tę przesłankę. Pomija ona dwa typy pozorności, tj. kwalifikowany i zwykły, na którym poprzestał Sąd Apelacyjny. Poza tym przyjmuje się, że pozorność jest okolicznością faktyczną i nie podlega kontroli kasacyjnej (por. m. in.: wyrok SN z dnia 26 września 2014 r., sygn. akt IV CSK 692/13, wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2014 r., sygn. akt II CSK 405/13, wyrok SN z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt V CSK 218/13, wyrok SN z dnia 10 czerwca 2013 r., sygn. akt II PK 299/12, wyrok SN z dnia 8 grudnia 2006 r., sygn. akt V CSK 308/06). Należy też wskazać, że objęcie pozorności zarzutem naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. nie może być skuteczne. Kontrola kasacyjna zaskarżonego orzeczenia jest bowiem możliwa, ponadto naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. z reguły nie ma wpływu na treść wyroku, gdyż uzasadnienie wyroku sporządzane jest po jego wydaniu i jedynie odzwierciedla ustalenia i rozważania, które legły u podstaw rozstrzygnięcia.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.